

Thomas Wijk vill att hans och sonens berättelse ska bryta kyrkans tystnadskultur kring homosexualitet. ”Jag kände att nu är det dags att lyfta upp det som skadar människor till ytan så det kan hanteras öppnare.”

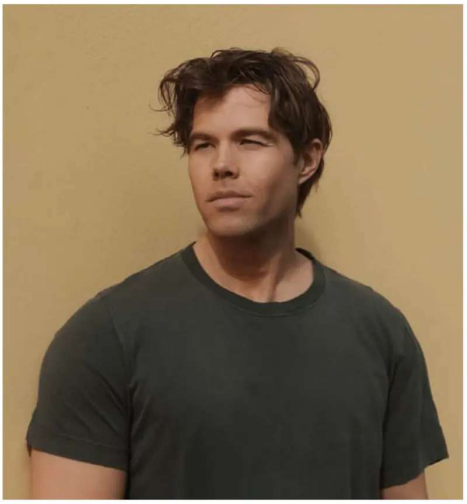

När Andreas Wijk kom ut som homosexuell för sin familj i tidiga tonåren möttes det först av motstånd, förvirring och tystnad. Inte ens hans egen syster fick veta vem han var. ”Nu är min utgångspunkt att jag är älskad”.

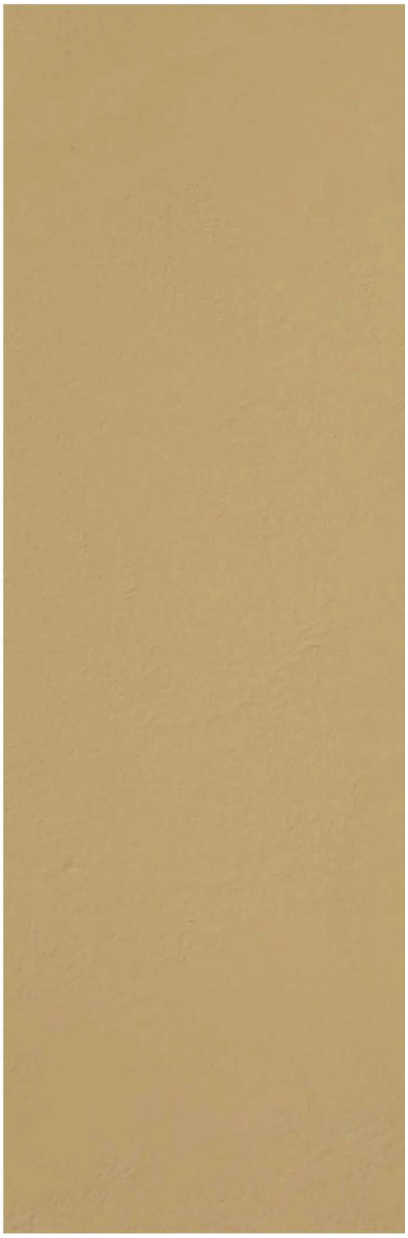

”Det har varit en fantastisk process med boken där vi

Från tystnad till kärlek – Thomas och Andreas Wijk om tro och homosexualitet

Fokus

När Andreas Wijk kom ut som homosexuell som tonåring skakades familjen och deras tillvaro i pingströrelsen. Nu berättar han och pappan Thomas Wijk om åren av tystnadskultur, skam och försoning. ”Jag visste att om jag skulle leva ut det skulle jag hamna i helvetet.”

I november 2022 kom Andreas Wijk ut som homosexuell offentlighet, i soffan hos Carina Bergfeldt. Men resan dit började långt tidigare, när han kom ut för sina föräldrar i tonåren, och har varit allt annat än enkel.

– Det känns så vackert att nu verkligen få ge hela storyn, säger Andreas Wijk.

Andreas pappa, Thomas, var pastor i pingstkyrkan när sonen kom ut. Homosexualitet var ingenting man talade om.

– Jag är ändå 56 år, och fram till att jag var nio år ansågs homosexualitet vara en sjukdom i Sverige.

Tillsammans har de skrivit boken ”Pappa eller pastor” om den resa de gått igenom.

– I boken får man följa både hur kyrkan processar det här, men även samhället.

Pingströrelsen startade som en väckelserörelse och kom till Sverige från USA under tidigt 1900-tal. I dag har samfundet vuxit till ett av Sveriges största, med drygt 85 000 medlemmar. De har en konservativ, klassisk bibelsyn på homosexualitet och anser att äktenskap och sexuella relationer ska ske mellan en man och en kvinna. De skiljer på att ”ha en homosexuell läggning” och att ”leva ut den.”

Andreas blev förvånad när hans pappa berättade att han hade börjat skriva på en bok om deras relation.

– Efter att i hela livet trott att det här skulle vara en konversation vi bara skulle ha inom familjen blev jag väldigt tagen.

Thomas hade skrivit på boken i cirka ett år innan han tog in sonen i processen.

– Det som drev mig mest var på något sätt den här tystnadskulturen som präglar, inte bara kyrkan, utan andra delar av samhället också.

Han vill ge en inblick i sitt sammanhang som pastor i pingstkyrkan, men samtidigt en pappa med familj. Han önskar att han själv hade fått läsa en liknande historia.

– Det är alldeles för tyst kring det här ämnet, jag saknade de samtalen, säger Thomas Wijk.

För Andreas var det stort att få läsa faderns ord om händelserna och få ta del av hans perspektiv.

– Det mäktiga är att jag har fått se sidor av vår resa som vi knappt har pratat om med varandra. Det finns så många lager i att växa upp i den här kulturen.

De anser själva att bokens centrala aspekt inte är en ”komma ut”-historia. Den handlar om människosyn. Om hur man faktiskt tar ansvar för vad man lär ut genom Bibeln.

– Fattar vi att det sitter barn, tonåringar och unga vuxna bland oss som ska starta sina liv?

> **När jag väl kom ut för mina föräldrar blev det svårare, för då hade jag helt plötsligt fyra ögon på mig som såg ifall jag gjorde ’fel’. Jag var tvungen att ha en typ av fasad, där jag hela tiden kämpade med att göra rätt.**
>
> Andreas Wijk.

Var finns uppföljningen med dem som kanske inte ens orkar leva för att de känner att de måste förändras? säger Thomas Wijk.

När Andreas kom ut för sin familj som tonåring skapade det en splittring. Inte bara mellan honom och hans familj, utan också mellan familjen och deras sammanhang.

– Jag fick bära kampen själv under många år. Det var ingenting man pratade om, säger Andreas Wijk.

Han menar att det var därför det dröjde tills han var nästan 30 innan han på riktigt kände att han fått komma ut.

– Det är på grund av den här människosynen. Hur ser man på vad det är att vara homosexuell? Det är en resa vi fått göra som familj och som pappa verkligen har fått gå igenom.

Sonen var den första homosexuella personen Thomas faktiskt pratade med på djupet om sin läggning. När Andreas först kom ut var det svårt att ta till sig.

– I början gav jag det alldeles för lite tid. Det är klart att det blir en chock i början, för i min värld var det ingenting man pratade om. Det är klart att det krockade mycket med den kultur och miljö som fanns runt omkring oss, säger Thomas Wijk.

När Andreas i tonåren insåg att han var ho-

bara känner glädje över var vi är. Även om det är läskigt att den nu ska bli tillgänglig för alla", säger Thomas Wijk. Här tillsammans med sonen Andreas Wijk. FOTO: MICHAEL NILA

mosexuell var det långt ifrån självklart att han skulle få leva ut sin läggning.

– Jag var övertygad om att när jag berättade för någon så skulle jag bli 'helad'. Jag visste att om jag skulle leva ut det skulle jag hamna i helvetet. Det var inpräntat redan innan mina föräldrar berättade det för mig.

Den inställningen gjorde hans liv ännu mer plågsamt.

– När jag väl kom ut för mina föräldrar blev det svårare, för då hade jag helt plötsligt fyra ögon på mig som såg i fall jag gjorde 'fel'. Jag var tvungen att ha en typ av fasad, där jag hela tiden kämpade med att göra rätt.

I dag är den skam som Andreas kände över den han var helt borta. Men tron har han kvar.

– Det är vackert att vakna på morgonen och inte känna att det första man ska göra är att be Gud förändra en. Nu är min utgångspunkt att jag är älskad, det har förändrat så mycket. Skammen är inte kvar på något sätt.

Trots att homosexuella och människor som identifierar sig som hbtqi+ beskrivs som en minoritet menar Thomas att det ändå är många som berörs. Det är vänner, släkt och familj som också riskerar att dras med i en skamkänsla.

– Då blir man väldigt känslig för vad som sägs i till exempel en kyrka. De kan nästan känna: 'Oj, är jag trygg här?' säger Thomas Wijk.

– Jag kan också känna ett ansvar att använda min egen erfarenhet till att försöka förändra, säger Andreas Wijk. Bara att man ska behöva komma ut är sorgligt, och jag hoppas att man en dag inte ska behöva göra det.

Själv trodde han att han aldrig skulle komma ut. Och om han gjorde det skulle han göra det i det tysta.

– Där har jag känt ett ansvar, med tanke på min kontext och det vi har varit med om som familj, att berätta det här. Och det är kanske där pappa, som stod på andra sidan, har ett ännu större ansvar att visa att han haft fel i så mycket, säger Andreas Wijk.

Utöver att ge hopp och inspiration till människor som varit i en liknande situation vill de nå fram till konservativa kristna och förhoppningsvis få dem på andra tankar.

– Att man ska börja tänka, förändras och förstå att vi inte kan möta människor på det sättet. Det är klart att det är brett och att det finns olika tankar och åsikter om alla möjliga saker. Men just det här hur vi behandlar människor och hur vi tar ansvar. Att vi på något sätt kan förändra kulturen och miljön kring det, säger Thomas Wijk.

Andreas berättar att han får mängder av meddelanden från människor som själva inte vågar eller kan komma ut, rädda för vad som skulle hända om de berättade.

– Då måste jag skriva tillbaka och säga att ja, det är pappa nu. Men det tog tolv år för honom att komma till den här platsen.

Det som drev mig mest var på något sätt den här tystnadskulturen som präglar, inte bara kyrkan, utan andra delar av samhället också. Det är alldeles för tyst kring det här ämnet, jag saknade de samtalen.

Thomas Wijk.

Många av dem som skriver kanske inte ens själva har kommit ut än.

– Då vill jag ge hopp till den person som känner att situationen är hopplös. Det finns en väg ut. För det trodde aldrig jag.

De tolv år det tog för Thomas att acceptera vem Andreas var tog hårt på familjen.

– Vi berättade inte ens för min syster. Där är ordet tystnadskultur väldigt tydligt. Det genomsyrade verkligen de åren, säger Andreas Wijk.

De har grävt djupt i sin gemensamma historia, och i dag är far-son-relationen starkare än någonsin.

– Det är det som är det vackra, säger Andreas Wijk. Utifrån kan det säkert vara svårt att förstå 'Hur kunde din pappa göra så mot dig?' Han var på riktigt rädd för att jag skulle hamna i helvetet. Han försökte skydda mig. Genom att själv våga förändras har han nu hittat en ny drivkraft att själv försöka förändra den kultur som en gång formade honom.

Kevin Rex